

بازشناسی گناه

پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق علیه السلام

سرچشمه:	حسینی سیاهکلودی، مینقوام الدین، ۱۲ - ۱۳۱۴
عنوان و نام پدیدآور:	بازنشمنی گناه / مینقوام الدین حسن سیاهکلودی؛ تهیه کننده پژوهشگاه علوم اسلامی، امام صادق (ع)؛ ویراستار: ...
مشخصات نشر:	قم: پژوهشگاه تحقیقات اسلامی، انتشارات زمزم، ۱۳۹۴
مشخصات ظاهری:	۲۰۰۸ ص؛ ۲۱/۵*۱۴/۵ م.م.
شابک:	۱۲۰۰۰۰ ریال؛ ۱ - ۴۳۷ - ۲۴۶ - ۹۶۴ - ۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا	
یادداشت:	کتابنامه
موضوع:	گناه (اسلام)
موضوع:	گناه (اسلام) -- جنبه های قرآنی
موضوع:	گناه (اسلام) -- احادیث
شماره افزود:	پژوهشگاه تحقیقات اسلامی، انتشارات زمزم، هدایت

۴۶۴۱۲۹۷ : رده بندی دیویی
۴۱۶۱۷۱۵ : شماره کتابشناسی

بارش‌شناسی گزنه

میداد محمد الدیر، حسین سیاه‌کلرودی

پژوهشگاه علوم انسانی، دانشگاه تهران

حسین سیاه‌کلرودی

موسسه مطالعات فلسفه

حمزه زاهدی

زمزم هدایت

ولیعصر

اول زمستان ۱۳۹۴

۵۰۰

۱۲۰۰۰ تومان

۹۷۸-۹۶۴-۲۴۶-۴۳۷-۱

قسم، خیابان شهید فاطمی، نیش‌کوچه سوم

تلفن: ۰۲۵-۳۷۷۳۰۷۳۵، همراه: ۰۹۱۲ ۲۵۳ ۲۸۸۷

فهرست مطالب

۱۱	مقدمه
----	-------

فصل اول: کلیات

۱۳	مفهوم گناه
۱۵	گستره گناه‌شناسی
۱۵	اهمیت گناه‌شناسی
۱۷	انقسام گناه
۱۷	الف. گناهان ظاهر و باطن
۱۹	ب. گناهان کبیره و صغیره

فصل دوم: عوامل پیدایش گناه

۲۳	تفسیر انسان
۲۶	علل پیدایش گناه
۲۷	۱. نفس
۳۲	۲. شیطان
۳۸	۳. دنیا

فصل سوم: زمینه‌های پیدایش گناه

۴۱	۱. زمینه‌های فردی
۴۱	۱-۱. جهل و نادانی
۴۳	۱-۲. ضعف باورهای دینی

- ۳-۱. حقارت نفس ۴۴
- ۴-۱. فکر گناه ۴۵
- ۵-۱. افراط و تفریط در ارضای غرایز ۴۶
۲. زمینه‌های خانوادگی ۴۷
- ۲-۱. وراثت ۴۸
- ۲-۲. تغذیه حرام ۴۹
- ۳-۲. تربیت نادرست ۵۰
۳. زمینه‌های اجتماعی گناه ۵۲
- ۳-۱. دوستی با اهل گناه و انحراف ۵۲
۲. همراهی همراه ۵۳
- ۳-۱. دوست‌انزوی فقر ۵۴

فصل چهارم: پیامدهای گناه

- پیامدهای دنیوی گناه ۵۸
۱. پیامدهای فردی گناه ۵۸
۲. پیامدهای محیطی و اجتماعی ۶۷
- پیامدهای اخروی گناه ۷۱
۱. عذاب‌های برزخی ۷۱
۲. رنج‌های گذر از عوالم حشر ۷۲
۳. از دست دادن شفاعت ۷۳
۴. محرومیت از دیدار خداوند ۷۴
۵. عذاب‌های جهنم ۷۴

فصل پنجم: آثار ترک گناه

۱. محبوب شدن نزد خداوند و نزدیک شدن به او ۷۷
۲. جلب نصرت و یاری خداوند ۷۹
۳. تقویت باورهای دینی ۸۰
۴. بصیرت و فهم برتر ۸۱
۵. پذیرش اعمال ۸۲
۶. نزول برکات الهی ۸۴

۸۴	۷. زندگی بهتر
۸۵	۸. برترین باور
۸۶	۹. رهایی از دوزخ
۸۷	۱۰. زندگی جاودان در بهشت

فصل ششم: ضرورت ترک گناه

۸۹	انگیزه‌های ترک گناه
۹۰	۱. کرامت انسانی
۹۱	۲. ضرورت نیاز
۹۳	۳. شرم و حیا
۹۵	۴. زندگی شایسته انسانی
۹۶	۵. رستگاری در حسن اخلاق
۹۸	۶. شکرگزاری از نعمت
۱۰۱	۷. محبت به خداوند
۱۰۲	۸. استحقاق بندگی و فرمان برداری

فصل هفتم: سباه بزرگ

۱۰۵	۱. شرک
۱۰۶	مراتب توحید و شرک
۱۰۹	شرک پنهان و آشکار
۱۱۶	۲. سیئاتی و الاثمه
۱۱۸	۳. آزردن مؤمن

فصل هشتم: دروغ

۱۲۲	مصادیق دروغ
۱۲۲	۱. دروغ بستن بر خدای بزرگ، رسول خدا و امامان
۱۲۴	۲. شهادت دروغ
۱۲۵	۳. سوگند دروغ
۱۲۶	۴. دروغ رایج
۱۲۷	۵. دروغ با خدا
۱۲۹	۶. دروغ‌های کوچک

۱۳۰	پیامدهای دروغ
۱۳۰	۱. دوری از رحمت خدای بزرگ
۱۳۰	۲. محرومیت از هدایت الهی
۱۳۱	۳. خیانت باطن و نفرت فرشتگان
۱۳۱	۴. مشأا پلیدی ها
۱۳۱	۵. خواری و روسیاهی
۱۳۲	۶. سلب اعتماد عمومی
۱۳۲	۷. از دست دادن روزی های معنوی و مادی
۱۳۲	۸. ضعف حافظه و فراموشی
۱۳۳	استغاثات دینی
۱۳۴	نوریه
۱۳۵	ریشه ها و درمان

فصل نهم: غیبت و بهتان

۱۳۷	غیبت
۱۳۷	مفهوم شناسی
۱۳۸	نشانه های غیبت از نگاه فقهی
۱۳۹	گستره غیبت
۱۴۰	غیبت پنهان
۱۴۱	زشتی و پلیدی غیبت
۱۴۵	گوش دادن به غیبت
۱۴۶	دفاع از برادر دینی
۱۴۷	موارد حوا: غیبت
۱۴۹	ریشه ها و درمان
۱۵۰	بهتان
۱۵۱	پیامدهای تهمت
۱۵۳	پیشگیری و درمان

فصل دهم: حرام خواری، درآمد شبهه ناک و تضییع بیت المال

۱۵۵	حرام خواری
۱۵۶	دعوت به روزی های پاکیزه و حلال

۱۵۸	بازداشتن از حرام خواری
۱۶۰	سرانجام حرام خواری
۱۶۲	درآمد شبهه ناک
۱۶۴	نمونه ها
۱۶۵	تضییع بیت المال
۱۶۷	راه های تضییع بیت المال

فصل یازدهم: نگاه های حرام

۱۷۳	حکایت تحریم
۱۷۴	احکام نگاه
۱۷۶	نگاه به رقص
۱۷۶	نگاه به عکس فیلم نام های ماهواره ای
۱۷۸	سرانجام نگاه حرام
۱۷۹	۱. بازداشتن از یاد خدا
۱۷۹	۲. کوردلی
۱۸۰	۳. کمین شیطان
۱۸۰	۴. آتش فروزان دوزخ
۱۸۰	پاداش چشم پاک
۱۸۰	۱. آسایش دل
۱۸۱	۲. باز شدن چشم دل
۱۸۱	۳. نیک خویی
۱۸۱	۴. چشیدن شیرینی ایمان
۱۸۱	۵. در امان بودن از اندوه قیامت
۱۸۲	۶. پاداش الهی
۱۸۲	راه درمان
۱۸۳	۱. یاری خواستن از خدای بزرگ
۱۸۳	۲. ایمان به حضور در پیشگاه الهی
۱۸۴	۳. تأمین غرایز جنسی
۱۸۵	۴. غیرت و جوانمردی
۱۸۶	۵. یاد مرگ

فصل دوازدهم: راه‌های پیشگیری و جبران گناه

۱۸۷	 راه‌های پیشگیری
۱۸۸	 ۱. یاری خواستن از خدای بزرگ
۱۹۰	 ۲. یاد خدای بزرگ
۱۹۰	 ۳. یاد مرگ
۱۹۱	 ۴. اندیشه‌ورزی
۱۹۳	 ۵. کنترل فکر و حواس
۱۹۳	 ۶. همنشینی بانیکان و دوری از اهل گناه
۱۹۴	 ۷. دوری از صفات زشت
۱۹۴	 ۸. وحذریدن از دشمنی نفس، شیطان و دنیا
۱۹۵	 ۹. بهسازی محیط زندگی
۱۹۵	 ۱۰. امر به معروف و نهی از منکر
۱۹۶	 جبران گناه
۱۹۶	 ۱. توبه
۲۰۰	 ۲. نماز و اعمال نیک
۲۰۰	 ۳. هجرت و جهاد در راه خدا
۲۰۱	 ۴. شهادت در راه خدا
۲۰۱	 ۵. اجتناب از گناهان بزرگ
۲۰۱	 ۶. زدودن اندوه گرفتاران
۲۰۲	 ۷. خدمت‌گذاری به همسر و فرزندان
۲۰۲	 ۸. غم و اندوه در تأمین معاش
۲۰۲	 ۹. تحمل درد ورنج
۲۰۳	 ۱۰. طلب بخشش برای صاحب حق
۲۰۵	 کتابنامه

مقدمه

انسان فطرتاً در جست‌وجوی سعادت و نیک‌بختی است، سعادت‌نی که آخرت او را همچون دنیای او آباد سازد. خاصیت طبیعی انسانی و سعادت و نیک‌بختی انسان‌ها در نزدیک شدن به خدای بزرگ است. نخستین گام در این راه، پس از ایمان به خدای بزرگ و رسولان الهی و دیکه اعتقادات دینی، پیروی از هدایت الهی است. پیروی از هدایت الهی و حرکت در مسیر سعادت و نجات نیز، بدون دوری از گناه، امکان ندارد.

گناه نافرمانی از خواست و فرمان خداست؛ گناه روح را به راه را تیره و تار کرده و آدمی را از بساط قرب الهی دور می‌کند؛ همچنین، دنیای انسان‌ها را آلوده و آخرت آنان را ویران می‌سازد. نگاهی به پیامدهای ویرانگر گناه در زندگی دنیوی و اخروی و در حیات فردی و اجتماعی انسان‌ها، ضرورت ترک گناه را آشکار می‌کند.

برای ترک گناه و جبران پیامدهای آن باید اقسام گناه، عوامل و زمینه‌های پیدایش، پیامدهای گوناگون، آثار ترک و راه‌های پیشگیری و جبران آن را شناخت. بی‌گمان، شناختی تاب‌دین حد دقیق از گناه، انگیزه ترک گناه و جبران آثار آن را قوت می‌بخشد و مجالی برای سستی و کوتاهی در ترک آن باقی نمی‌گذارد.

آموزه‌های دینی، افزون‌بر فراهم آوردن زمینه شناختی ژرف در عرصه گناه‌شناسی، تک‌تک گناهان را معرفی کرده و مؤمنان را به شدت از نزدیک شدن به انواع آن باز می‌دارد و راه بازگشت و جبران آنها را نشان می‌دهد.

در این کتاب، برای شناخت بهتر گناه و ایجاد انگیزه قوی‌تر در ترک آن، با استناد به آموزه‌های دینی، پس از بیان مفهوم گناه و اقسام آن، از عوامل پدید آمدن گناه سخن گفته‌ایم و پیامدهای گناه و آثار ترک آن را بر شمرده‌ایم و بر ضرورت ترک گناهان تأکید کرده‌ایم. در ادامه، از برخی گناهان بزرگ مانند شرک، سبّ النبی و الائمه، رنجاندن مؤمن، دروغ، غیبت و بهتان، حرام‌خواری، درآمد شبهه‌ناک، تضییع بیت‌المال و نگاه حرام به تفصیل سخن گفته‌ایم و سرپایان به راه‌های پیشگیری و جبران گناه پرداخته‌ایم.

امیدواریم خدای بزرگ و او یای الهی ما را در شناخت گناه و پاک‌سازی درون خود و محیط خانواده و اجتماع از آلودگی به انواع پلیدی‌ها و گناهان یاری فرماید.